

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти

Затверджено
на засіданні кафедри спеціальної освіти
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08.2025 р.)

Завідувач кафедри

доц. Мар'яна ПОРОДЬКО

**Силабус з вибіркової навчальної дисципліни «Музикотерапія в роботі з дітьми з аутизмом»,
що викладається в межах ОНП «Психолого-педагогічний супровід осіб з аутизмом» для
здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна
освіта**

Львів 2025 р.

Назва дисципліни	«Музикотерапія в роботі з дітьми з аутизмом»
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського,7,
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра спеціальної освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 016 Спеціальна освіта
Викладач (-і)	Призванська Роксоляна Антонівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри спеціальної освіти факультету педагогічної освіти.
Контактна інформація викладача	ел. пошта: roksolana.pryzvanska@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Понеділок 15.00-16.30 (кафедра спеціальної освіти, вул. Туган-Барановського, 7)
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/academics/postgraduates
Інформація про дисципліну	Курс «Музикотерапія в роботі з дітьми з аутизмом» Предметом навчальної дисципліни є поглиблена підготовка аспірантів до науково обґрунтованого застосування музикотерапії в оцінюванні, плануванні, реалізації та аналізі втручань для дітей з РАС у міждисциплінарних командах, із фокусом на доказовість, етичність і емоційну чутливість.

Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Музикотерапія та логоритміка» є дисципліною вільного вибору студентів з спеціальності 016 Спеціальна освіта для освітньої програми «Спеціальна освіта», яка викладається у 4 семестрі в обсязі _____ 3 _____ кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять (лекції – 32 год, практичні заняття, семінари – 16 год)
Мета	Мета навчальної дисципліни полягає в формуванні професійних умінь, що сприятимуть розвитку емоційно-образних уявлень та емоційного інтелекту, формування умінь зміни психоемоційного стану за допомогою засобів музичного впливу; активізація розумової та мовленнєвої діяльності, корекція порушень мовлення засобами музично-ритмічної діяльності, вдосконалення моторно-рухової функції.
Література для вивчення дисципліни	<p>Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алвін Дж, Ворик Е. «Музична терапія для дітей з аутизмом» – Київ: Центр навчальної літератури, 2023. – 236 с. 2. Музична психотерапія: психотерапевтичні справи / М. Хіллер; пер. з англ. О. В. Гаркавенко. - Київ: Наш формат, 2018. 3. Призванська Р., Шульженко Д. Музична терапія для дітей з аутизмом. Навчальний посібник за редакцією доктора психологічних наук, професора К. О. Островської. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 75 с. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Островська К.О. Засади комплексної психолого-педагогічної допомоги дітям з аутизмом : Монографія / Островська К.О. – Львів: Тріада плюс, 2012. – 520 с. 2. Призванська Р., Поплавська Г., Уголькова Н. Дослідження психологічних особливостей та психосоціальних викликів у дітей з аутизмом та їх родин. https://futura-pub.com/horizons-of-innovation-conference-on-multidisciplinary-trends-in-science-2024-2/ 3. Призванська, Р. А. "Індивідуальний підхід до застосування музичної терапії у роботі з дітьми з розладами спектра аутизму. «Вісник Львівського університету. Серія педагогічна» 33 (2018): 186-193. 4. Призванська Р. А., Шульженко Д. І. Музична терапія для дітей з аутизмом. Навчальний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. 2020, 75 с.

	<p>5. Призванська Р. Дослідження впливу засобів музичної терапії на дітей з аутизмом. Knowledge, Education, Law, Management. 2020 № 3 (31), vol. 2 https://doi.org/10.51647/kelm.2020.3.2.18</p> <p>6. Р. А. Призванська. Нейрофізіологічні чинники впливу засобів музичної виразності на дітей з аутизмом. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені МП Драгоманова. Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. 2018. Вип. 35. С. 136-141. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=Nchnpu_019_2018_35_26</p> <p>7. Призванська Р. А. Психологічні засади музикотерапевтичної роботи з дітьми із розладами аутистичного спектру. Нац пед. ун-т ім. М. Драгоманова. 2021. https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/Pryzvanska-Avtoreferat.pdf</p> <p>8. K. Gładyszewska-Fiedoruk, "Muzykoterapia w pracy z dzieckiem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu", 2020.</p> <p>9. Campbell P. S. Songs in Their Heads. Music and Its Meaning in Children's Lives. New York : Oxford University Press ; 2nd edition (December 24, 2010).</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>_48_ годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 42 години самостійної роботи.</p>
<p>Набуті компетентності</p>	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК-1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>СК-3. Здатність проектувати, моделювати, розробляти нові технології, методики і засоби у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти, зокрема в аутології;</p> <p>СК-4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти, забезпечувати якість виконуваних досліджень та дотримання права</p>

	інтелектуальної власності. СК-7. Здатність до розуміння і узагальнення сучасних наукових теорій і методів та вміння їх ефективно застосовувати для організації спеціальної та інклюзивної освіти дітей з аутизмом
Очікувані результати навчання	РН3. Мати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, розв'язання значущих проблем у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти. РН4. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження зі спеціальної та/або інклюзивної освіти, здійснювати критичний аналіз результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням академічної доброчесності. РН 11. Уміння застосовувати набуті знання основних методів та прийомів спеціальної освіти для організації психолого-педагогічної діагностики, проведення реабілітаційної та корекційно-розвивальної роботи з дітьми з аутизмом.
Ключові слова	Музикотерапія, музично-ритмічна діяльність, релаксація, засоби музичної виразності.
Формат курсу	Очний
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують методологічних знань з дисциплін «Філософія», «Організація наукової діяльності», ОК «Науковий семінар (1-3 семестри).

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Лекція, бесіда, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм), виконання індивідуальних завдань, проектів.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Мультимедійний проектор, ноутбук, фліпчарт, маркери. Комплект ударно-шумових музичних інструментів.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40 (кожне семінарське заняття передбачає виконання системи завдань, адекватність та повнота розв'язання яких оцінюються максимально 5-ма балами. Кількість балів, що виставляється за семінарське заняття, враховує: відповіді студентів на проблемні питання за змістом теми; обговорення сутності та детермінації проблем спеціальної освіти. Здобувачі вищої освіти повинні бути готові до групового контролю на практичних заняттях (тестування, фронтальне опитування, дискусія); • контрольна робота: 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 10; • екзамен (тестовий) – 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що завдання самостійної роботи до кожної теми, виконані здобувачами вищої освіти, будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання запланованих видів навчальної роботи.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>

	<p>Політика виставлення балів. Засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу з навчальної дисципліни перевіряється шляхом усного опитування, поточного програмованого контролю знань, оцінки умінь аналізувати проблемні ситуації. Водночас обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час практичного заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх запланованих видів навчальної роботи.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Практичні заняття: (40 балів) – 8 практичних по 5 балів, 1 практична – 5 балів за індивідуальну підготовку до практичного).</p> <p>МКР – (10 балів) – 2 модульні роботи по 5 балів</p>
<p>Питання до іспиту</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення та історія розвитку музикотерапії у світі та в Україні. 2. Поняття та принципи музикотерапії. Види музикотерапії (активна, рецептивна, інтегративна). 3. Нейропсихологічні та сенсорні основи впливу музики на дітей з РАС. 4. Сучасна доказова база музикотерапії для дітей з аутизмом (метааналізи, клінічні настанови). 5. Особливості психолого-педагогічного супроводу дітей з РАС та роль музикотерапії в ньому. 6. Міждисциплінарна взаємодія музичного терапевта з іншими спеціалістами (АВА-терапевт, логопед, ерготерапевт, психолог). 7. Методи оцінювання потреб дитини з РАС у музикотерапії. 8. Використання спостережних та стандартизованих інструментів оцінки (прикладі, особливості). 9. Постановка терапевтичних цілей (SMART-цілі) у музикотерапії. 10. Вибір музичного матеріалу: критерії добору музики для дітей з РАС. 11. Нейропсихологічні механізми впливу музики на дітей з РАС. 12. Сенсорні особливості дітей з аутизмом і роль музики у сенсорній інтеграції. 13. Етичні аспекти у процесі оцінювання та планування музикотерапевтичних програм. 14. Активні методи музикотерапії (вокалізація, гра на інструментах, імпровізація, ритмічні ігри). 15. Рецептивні методи музикотерапії (слухання музики, музичне занурення, релаксаційні техніки). 16. Специфіка використання музики у розвитку комунікації та соціальної взаємодії у дітей з РАС. 17. Техніки розвитку соціальної взаємодії через музику (спільне співання, ритмічні ігри). 18. Музикотерапія як засіб регуляції сенсорної збудливості у дітей з аутизмом. 19. Приклади адаптації музикотерапевтичних занять для дітей з різним рівнем мовленнєвого розвитку.

	<p>20. Адаптація музикотерапевтичних занять для дітей із різними рівнями сенсорної чутливості.</p> <p>21. Структура музикотерапевтичного заняття для дітей з РАС.</p> <p>22. Принципи побудови індивідуальних і групових програм музикотерапії.</p> <p>23. Використання музики як засобу формування емоційної регуляції.</p> <p>24. Роль музики у формуванні спільної уваги та наслідувальної поведінки.</p> <p>25. Організація групової музикотерапії для дітей з аутизмом.</p> <p>26. Використання популярної музики у роботі з дітьми з РАС: можливості й ризики.</p> <p>27. Виклики в організації терапії: увага, мотивація, поведінкові труднощі.</p> <p>28. Культурна чутливість у доборі музичного матеріалу.</p> <p>29. Співпраця з родиною та соціумом</p> <p>30. Співпраця музичного терапевта з батьками (опікунами) дитини з РАС.</p> <p>31. Психологічна підтримка сім'ї через музичні практики.</p> <p>32. Робота з культурним контекстом та урахування музичних уподобань дитини та родини.</p> <p>33. Етичні аспекти наукових досліджень у сфері музикотерапії.</p> <p>34. Оцінка ефективності короткотривалих та довготривалих втручань.</p> <p>35. Перспективи розвитку музикотерапії в Україні та світі.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1	Тема 1. Музична терапія: історія, розвиток, перспективи.	Лекція, 2 год.	3, 5, Інтернет ресурси	1. Поняття «музика» та «музикотерапія» 2. Історія використання	1 тиждень

				музики як засобу психокорекції 3. Розвиток музикотерапії у ХХ та ХХІ столітті Музикотерапія як новітня технологія в психокорекції	
2	Тема 2. Нейропсихологічні та сенсорні основи реакцій на музику у дітей з РАС	Лекція, 2 год.	1,2,3	Опрацювати матеріали лекції.	2 тиждень
3	Нейропсихологічні та сенсорні основи реакцій на музику у дітей з РАС	Практичне заняття, 2 год	5,6 Інтернет ресурси	Практичне заняття: Застосування засобів музичного впливу у корекції просодичного компоненту мовлення	2 тиждень
4	Тема 3. Значення пасивної музикотерапії в процесі корекції мовленнєвих порушень та психоемоційних розладів.	Лекція, 2 год.	7, 8	Дискусія на тему: «Статусна та фонова музика». Підготувати доповідь на тему: «Аналіз взаємозв'язку рухів і музики».	3 тиждень
5	Тема 4. Педагогічна система Карла Орфа.	Лекція, 2 год.	4	1. «Шульверк» – антологія музики для дітей 2. Поняття «елементарного музикування» 3. Ідея «навчання в дії» в системі Карла Орфа 4. Основні принципи педагогічної концепції Карла	4 тиждень

				<p>Орфа</p> <p>5. Музична імпровізація дітей як основний метод музичного виховання у системі Карла Орфа</p>	
6	Педагогічна система Карла Орфа.	Практичне заняття, 2 год.	4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поєднання креативного і імітаційних методів, які визначаються цілями кожного заняття. 2. Розвиток відчуття ритму, слуху, тактильних відчуттів. 3. Розвиток у дітей комунікативних навиків, уміння домовлятися, погоджувати свої дії. 4. Розвиток здатності радіти успіху іншого, допомагати іншому. 5. Розвиток музичності дітей, їх емоційного світу, сприйняття музики, створення слухацького досвіду. 6. Освоєння гри на ударних інструментах, 	4 тиждень

				інструментах дитячого оркестру. 7. Виконання пісень, розспівок, творів мелодій на основі заданого тексту.	
7	Тема 5. Інтегративна музикотерапія та її застосування у корекції мовленнєвих і комунікативних порушень. Рецептивна музикотерапія (активізуюча та релаксаційна).	Лекція, 2 год	1, 3	Опрацювати матеріали лекції	5 тиждень
8	Тема 6. Застосування логоритміки як активної музикотерапії в корекційній роботі з дітьми з особливостями психофізичного розвитку.	Лекція, 2 год	2, 8	Опрацювати матеріали лекції	6 тиждень
9	Застосування логоритміки в корекційній роботі з дітьми з особливостями психофізичного розвитку	Практично-семінарське заняття, 2 год	8	Вокал, ритм, імпровізація, інструменти Orff;	6 тиждень
10	Тема 7. Сенсорна безпека, перевантаження, «складна поведінка» дитини з аутизмом – підходи музичної терапії	Лекція, 2 год	2,7	Збір анамнезу (розвиток, медичні дані, особливості комунікації, сенсорні профілі); Уточнення очікувань і цілей родини.	7 тиждень
11	Тема 8. Музично-рухова діяльність. Методичні рекомендації до навчання танцювальних та імітаційних рухів	Лекція, 2 год	1, 5, 6	Опрацювати матеріали лекції	8 тиждень
12	Музично-рухова діяльність. Методичні рекомендації до навчання танцювальних та імітаційних рухів	Практичне заняття, 2 год.	6	Розбір та обговорення відео-фрагментів сесій	8 тиждень
13	Тема 9. Методика проведення музично-терапевтичних вправ та ігор	Лекція, 2 год	1, 5	Опрацювати матеріали лекції	9 тиждень

14	Тема 10. Стимуляція розумового потенціалу та творчих здібностей в процесі проведення музично-терапевтичних втручань..	Лекція, 2 год	1, 3, 4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Творчі здібності та музично-ритмічна діяльність. 2. Стимуляція розумового потенціалу засобами музичної терапії 3. Розвиток творчих здібностей дітей за допомогою логоритміки 	10 тиждень
15	Проведення музичної терапії в закладах з інклюзивною формою навчання	Практичне заняття, 2 год. Індивідуальна робота.	5, 6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання та вимоги до проведення музичної терапії в закладах з інклюзивною формою навчання 2. Підготовка конспекту заняття. 	10 тиждень
16	Тема 11. Заняття як форма проведення музикотерапії. Сучасна модель та структура музикотерапевтичного заняття.	Лекція, 2 год	3, 8	Опрацювати матеріали лекції	11 тиждень
17	Тема 12. Робота з родиною. Співпраця музичного терапевта з батьками (опікунами) дитини з РАС.	Лекція, 2 год	3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Спостерігачі (допомагають ідентифікувати ефективні методи). 2. Активні учасники (виконують разом із дитиною музичні вправи вдома). 3. Партнери у зборі даних (ведуть 	12 тиждень

				щоденник спостережень, відмічають поведінкові зміни). 4. Емоційна підтримка (створюють безпечну атмосферу для дитини).	
18	Робота з родиною. Співпраця музичного терапевта з батьками (опікунами) дитини з РАС	Практичне заняття, 2 год.	3, 7, 8	Методика навчання батьків простим музикотерапевтичним технікам для використання вдома (спільний спів, ритмічні ігри, вправи на саморегуляцію).	12 тиждень
19	Тема 13. Виклики для фахівців в процесі корекції із використанням засобів музичної терапії	Лекція, 2 год.	3	1. Робота з дітьми виключно за інформованою згодою батьків/опікунів. 2. Дотриманням протоколів безпеки.	13 тиждень
20	Тема 14. Інтегровані протоколи та міждисциплінарність	Лекція, 2 год	2, 7	Опрацювати матеріали лекції	14 тиждень
21	Інтегровані протоколи та міждисциплінарність	Практичне заняття, 2 год.		Ко-терапія з ерготерапевтом/логопедом; участь сім'ї.	14 тиждень
22	Тема 15. Огляд доказовості музикотерапії (метааналізи, настанови); показання – обмеження.	Лекція, 2 год		Опрацювати матеріали лекції	15 тиждень
23	Тема 16. Супервізія та презентація проєктів	Лекція, 2 год	Інтернет-ресурси	Опрацювати матеріали лекції	16 тиждень

24	Супервізія та презентація проєктів	Практичне заняття, 2 год.		1. Розбір відео-фрагментів сесій; 2. Публічний захист міні-дослідження/проєкту	16 тиждень
25	Іспит				